

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1295

van **FREYA PERDAENS**

datum: 20 augustus 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Lokale Besturen - Waterplan

Op 10 juni 2020 stelde ik een schriftelijke vraag (nr. 717) over de stand van zaken van het aantal basishemelwaterplannen en detailhemelwaterplannen bij de lokale besturen. De minister deelde toen het volgende overzicht mee.

"Hieronder vindt u een geactualiseerd overzicht op basis van het meest recente antwoord dat VMM ontvangen heeft.

Basishemelwaterplan:

- Beschikken over basishemelwaterplan voor de volledige gemeente: 25
- Beschikken over basishemelwaterplan voor een deel van de gemeente: 6
- Basishemelwaterplan is in opmaak: 77
- Voorzien de opmaak van een basishemelwaterplan: 121
- Vinden de opmaak niet nodig: 49
- Geen info: 22

Detailhemelwaterplan:

- Beschikken over detailhemelwaterplan voor de volledige gemeente: 6
- Beschikken over detailhemelwaterplan voor een deel van de gemeente: 5
- Detailhemelwaterplan is in opmaak: 10
- Voorzien de opmaak van een detailhemelwaterplan: 160
- Vinden de opmaak niet nodig: 60
- Geen info: 59"

Ik stelde toen ook een vraag naar de resultaten van de aanpak van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) om goede praktijken beschikbaar te stellen, innovatieve voorbeelden te communiceren en ervaringen uit te wisselen om lokale besturen te motiveren over te gaan tot het maken van plannen. Het antwoord daarop was het volgende: "Binnen het CIW worden er via kennisdeling voor de leden op regelmatige tijdstippen leermomenten opgezet voor de opmaak van hemelwaterplannen. Deze kennismomenten hebben in het verleden reeds aanleiding gegeven tot het bijstellen van de methodologie. Momenteel wordt binnen deze werkgroep onderzocht hoe de hemelwaterplannen een antwoord kunnen bieden op de droogteproblematiek en hoe ze verankerd kunnen worden binnen de beleidsvisie van alle betrokken actoren. Deze aanpak heeft er voor gezorgd dat momenteel heel wat gemeenten bezig zijn met het uitwerken van een visie over een duurzaam lokaal waterbeleid. Ik heb mijn administratie ondertussen

**Vlaams
Parlement**

ook de opdracht gegeven om te onderzoeken hoe we het opmaken van een visie over een duurzaam waterbeleid, via de opmaak van de hemelwaterplannen, kunnen verplichten.”

1. Kan de minister een update geven van het aantal basis- en detailhemelwaterplannen? Zijn er sinds de vorige update sterke stijgingen merkbaar?
2. Kan de minister aangeven welke steden en gemeenten schuilgaan achter de gegeven cijfers?
3. Welke update kan de minister geven over het eventueel verplichten van een visie over een duurzaam waterbeleid?
4. Welke initiatieven worden er genomen om al die hemelwaterplannen te linken? Beslissingen stroomopwaarts kunnen immers sterke effecten hebben stroomafwaarts.

ANTWOORD

op vraag nr. 1295 van 20 augustus 2021

van **FREYA PERDAENS**

1. Inspelend op de werkzaamheden in de CIW-projectgroep Hemelwater- en droogteplannen (zie antwoord op vraag 3) werd de meeste recente bevraging over werkjaar 2020 aangepast.
 - 1) Beschikt de gemeente over een basishemelwaterplan?
 - Ja, voor de volledige gemeente: 30 gemeenten
 - Ja, voor een deel van de gemeente: 8 gemeenten
 - Het basishemelwaterplan is in opmaak en de goedkeuring ervan is voor eind 2021 gepland: 46 gemeenten
 - Het basishemelwaterplan is in opmaak en de goedkeuring ervan is na eind 2021 gepland: 48 gemeenten
 - Nee, maar de gemeente voorziet wel de opmaak van een basishemelwaterplan: 101 gemeenten
 - De gemeente is van oordeel dat de opmaak van een basishemelwaterplan niet nodig is: 8 gemeenten
 - Geen antwoord: 61 gemeenten
 - 2) Wat is de reden waarom de gemeente de opmaak van een hemelwaterplan (nog) niet heeft voorzien? Deze vraag dient enkel ingevuld te worden door de gemeenten die op de vorige vraag het antwoord 'De gemeente is van oordeel dat de opmaak van een basishemelwaterplan niet nodig is' hebben gekozen.
 - We hebben hier geen mankracht/middelen voor: 2 gemeenten
 - We hebben geen problemen met wateroverlast in onze gemeente: 2 gemeenten
 - Andere: 2 gemeenten
 - Geen antwoord: 2 gemeenten
 - 3) Beschikt de gemeente over een detailhemelwaterplan?
 - Ja, voor de volledige gemeente: 6 gemeenten
 - Ja, voor een deel van de gemeente: 6 gemeenten
 - Er is een detailhemelwaterplan in opmaak: 67 gemeenten
 - Nee, maar de gemeente voorziet wel de opmaak van een detailhemelwaterplan: 113 gemeenten
 - De gemeente is van oordeel dat de opmaak van een detailhemelwaterplan niet nodig is: 42 gemeenten
 - Geen antwoord: 68 gemeenten
 - 4) Beschikt de gemeente over een droogteplan (al dan niet als onderdeel van een hemelwaterplan of klimaatadaptatieplan)?
 - Ja, voor de volledige gemeente: 10 gemeenten
 - Er is een droogteplan in opmaak en de goedkeuring ervan is voor eind 2021 gepland: 35 gemeenten
 - Er is een droogteplan in opmaak en de goedkeuring ervan is na eind 2021 gepland: 44 gemeenten
 - Nee, maar de gemeente voorziet wel de opmaak van een droogteplan: 117 gemeenten
 - De gemeente is van oordeel dat de opmaak van een droogteplan niet nodig is: 22 gemeenten
 - Geen antwoord: 74 gemeenten

- 5) Wat is de reden waarom de gemeente de opmaak van een droogteplan (nog) niet heeft voorzien? Deze vraag dient enkel ingevuld te worden door de gemeenten die op de vorige vraag het antwoord 'De gemeente is van oordeel dat de opmaak van een droogteplan niet nodig is' hebben gekozen.
- We hebben hier geen mankracht/middelen voor: 4 gemeenten
 - We hebben geen problemen met droogte of waterschaarste in onze gemeente: 12 gemeenten
 - We hebben te weinig informatie over de inhoud van een dergelijk plan: 2 gemeenten
 - We ontbreken de kennis om het plan te maken: 2 gemeenten
 - Andere: 2 gemeenten
- 6) Beschikt de gemeente over een klimaatadaptatieplan?
- Ja, voor de volledige gemeente: 66 gemeenten
 - Ja, voor een deel van de gemeente: 2 gemeenten
 - Er is een klimaatadaptatieplan in opmaak: 42 gemeenten
 - Nee, maar de gemeente voorziet wel de opmaak van een klimaatadaptatieplan: 67 gemeenten
 - De gemeente is van oordeel dat de opmaak van een klimaatadaptatieplan niet nodig is: 25 gemeenten
 - Geen antwoord: 100 gemeenten
- 7) Wat is de reden waarom de gemeente de opmaak van een klimaatadaptatieplan (nog) niet heeft voorzien? Deze vraag dient enkel ingevuld te worden door de gemeenten die op de vorige vraag het antwoord 'De gemeente is van oordeel dat de opmaak van een klimaatadaptatieplan niet nodig is' hebben gekozen.
- We hebben hier geen mankracht/middelen voor: 4 gemeenten
 - De gemeente is van oordeel dat de opmaak van een adaptatieplan niet nodig is: 10 gemeenten
 - We hebben te weinig informatie over de inhoud van een dergelijk plan: 4 gemeenten
 - We ontbreken de kennis om het plan te maken: 4 gemeenten
 - Andere: 3 gemeenten
2. In de tabel in bijlage vindt u een oplist van de gemeenten die schuil gaan achter bovenstaande cijfers. In deze tabel wordt ook de gemeentelijke rioolbeheerder weergegeven. Voor de deelgemeenten Knesselare en Waarschoot wordt apart gerapporteerd van de fusiegemeente Aalter resp. Lievegem omdat de oorspronkelijke gemeenten het beheer uitbesteed hadden aan verschillende rioolbeheerders.
3. Voor de uitwerking van een visie over een duurzaam waterbeleid via de opmaak van de hemelwaterplannen werd eind 2020 de CIW-projectgroep Hemelwater- en droogteplannen opgericht. Deze projectgroep beoogt volgende outputs:
- Een blauwdruk voor de opmaak van een hemelwater- en droogteplan
 - Een voorstel tot goedkeuringsprocedure voor een hemelwater- en droogteplan
 - Een voorstel tot aanpassing van wetgeving
 - Een voorstel tot subsidieregeling voor (niet-klassieke) acties uit een hemelwater- en droogte-plan

In de projectgroep, die getrokken wordt door VVP, zitten vertegenwoordigers van VVP, VVSG, VVPW, De Vlaamse Waterweg, VMM, ANB, AWV, Aquaflanders, Aquafin, Departement Landbouw en Visserij, Departement Omgeving, Vlario, CIW, Universiteit Antwerpen, Universiteit Leuven (Sumaqua) en 14 lokale besturen (die beurtelings het overleg bijwonen).

Een voorstel tot blauwdruk werd deze maand nog gelanceerd. De andere outputs van de projectgroep worden later dit jaar verwacht.

Met de blauwdruk zullen lokale besturen direct aan de slag kunnen. Ik kan meegeven dat er in een hemelwater- en droogteplan duidelijk zal moeten aangegeven worden hoe men zal omgaan met het hemelwater: waar kan het hemelwater dat op een bepaalde verharde of onverharde oppervlakte valt in de gemeente ter plaatse in de bodem dringen en waar zal het afgevoerd worden naar specifieke voorzieningen die kunnen instaan voor hergebruik, infiltratie of vertraagde afvoer? Hierbij moeten de principes van de Ladder van Lansink toegepast worden: eerst zoveel mogelijk afstroom vermijden, dan achtereenvolgens het water hergebruiken, infiltreren, bufferen en vertraagd afvoeren.

De opmaak van ambitieuze hemelwater- en droogteplannen kadert in het opzet van de Blue Deal. Het beschikken van zo'n plan zal in de toekomst als voorwaarde gesteld worden bij watergerelateerde subsidies. De concrete uitwerking zal gebeuren door de CIW-werkgroep.

4. Het is belangrijk dat niet alleen alle betrokken gemeentediensten maar ook de juiste stakeholders mee aan tafel zitten bij de opmaak van een hemelwater- en droogteplan. De meest aangewezen stakeholders zijn vermeld in de blauwdruk. Zij staan niet alleen in voor de kwaliteitsbewaking van het plan maar samen met de lokale besturen ook voor de onderlinge afstemming tussen de plannen.

BIJLAGE

[Lijst gemeenten](#)